



۲۰۲۰/۱۱/۲۱



استاد شاه محمود محمود / تاریخ، بخش: آبدات تاریخی

## پل هارتن کابل

اولین پل بالای دریای کابل که از خشت سنگی اعمار گردید . ۱۰۰ سال قبل شاه امان الله هدایت داد تا دوطرف دریای کابل در قسمت کوره گاه ( نقاره بزرگ) پل اعمار گردد . قبلا در سالهای ۱۳۰۱ و ۱۳۰۲ هـ ش بنا به درخواست شاه کبیر امان الله به تعداد ۳۲ نفر مهندس و متخصصین تعمیرات المانی وارد کابل شده بودند و در ساختمان قصر های دارالامان سهم به سزایی داشتند ضمنا ساختمان خشت سنگی برای تعمیرات پل ها و کناره های دریای از همین وقت شروع شد .

باوجودیکه درسال ( ۱۱۶۰ هـ ق = ۱۶۵۰ م) در هنگام حکمروایی شاه جهان این قسمت به شیردروازه مسما گردید و بین هر دو کوه ( آسمایی و شیردروازه) پل چوبی بالای دریای کابل اعمار گردید و بنابر گفته فوفلزایی از قدیم معمور بود و هنگامیکه در هنگام تأسیس ماشین خانه در زمان عبدالرحمن خان در ساحه عالم گنج (علم گنج) پل کوره گاه از پایه های آهنین تعمیر یافت . تا اینکار به اثر توجه شاه امان الله انجنیر والتر هارتن (آرتل) المانی بصورت اساسی اعمار گردید (۱۳۰۳ هـ ش) شاه موصوف به ریس تعمیرات دارالامان محمودرخان بارکزایی یاورملکی هدایت داد که برای سرافزاری مهندس مذکور پل را به نام وی مسما نموده و نوشته دل را در دیوار سمت شرقی آن حک نماید:

( ببادگار حسن خدمت عزتمند دیپلوم انجنیر والتر هارتن آلمانی سرمهندس قصر دارالامان حین ماموریت در مهندسی ابنیه دارالامان ابراز نموده نام این پل - پل هارتن نهاده شد) ( از روی عکس سنگ نبشته پل)

بدوطرف پل هارتن چهارمناربرای گذاشتن چهار عدد چراغ افزوده شد و کلاه امان الله شاه دارای خوشه گندم تاج استقلال افغانستان به هریک منار توسط جباران ماهر افغانی نقش گردید.

خشت های سنگی پل از کوه هندکی چهلستون سمت جنوب شهر کابل از همان معدنی که سنگ آسیاب ساخته میشد به نیروی حجارت کابل با مهارت و سرعتی استخراج گردید.



درسال ۱۳۰۸ هـ ش سال یازدهم جشن استقلال از پل آرتل تا پل محمد غوث خان ساحه جشن تعیین و مزین گردیده بود. بی گمان خاطرات ۹۰ ساله را بازگو می کند. به درستی پل هارتن تاریخ حدو نود سال خاطرات و گذشته های تاریخی این شهر و این کشور را بر ذهن تک تک خشت های خودش به یادگار دارد. (فوفلزایی - عزیزالدین ، فرهنگ باستان کابل، ص ۹۳۳-۹۳۴)

پل ( هارتن ) کابل است که بسیاری از مردم ما انرا پل آرتل میگویند که درست نمی باشد.

این پل توسط مهندس آلمانی والتر هارتن (walter harten) در سال ۱۹۲۸ ساخته شده.

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید